

**המשכיות עסקית בצל נגיף הקורונה:
המלצות לצמצום התפשטות הנגיף בעסקים ותעשייה והבטחת רציפות העבודה**

גרסה מקוצרת – 4.10.2020

התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל הינו אחד האתגרים המשמעותיים עימם מתמודדת הכלכלה העולמית, וישנה חשיבות אדירה בהבטחת רציפות הייצור, המסחר, השירותים, ושרשראות האספקה. בחודשים האחרונים פעלנו במטרה להביא לצמצום הסיכון בתעשייה והעסקים ולמניעת הדבקה, במטרה לאפשר את רציפות הייצור והעבודה לצד שמירה על בריאות העובדים, גם תחת החמרה בהתפרצות נגיף הקורונה. לצד הנחיות משרד הבריאות והרשויות למניעת ההתפשטות הנגיף בישראל, ישנה החובה להביא לרציפות ושימור תפקוד המגזר העסקי בכללותו, זאת במטרה להבטיח את המשך אספקת המוצרים והשירותים במשק, תוך הקפדה על מניעת התפשטות הנגיף בקרב עובדי התעשייה והעסקים.

יודגש כי מדובר בהמלצות בלבד אשר אינן מתאימות בהכרח לכל חברה, וכי על כל חברה לפעול בהתאם למאפייניה, לשיקוליה ולגורמי הסיכון בתחומה.

חלק א' – צעדים למניעת התפשטות נגיף הקורונה בתחומי החברה והבטחת המשכיות עסקית

1. **מינוי ממונה קורונה**
 - 1.1. המעסיק מינה ממונה על ענייני קורונה שיהיה אחראי על שמירת כללי ריחוק חברתי ושמירת על היגיינה במקום העבודה, כפי שמפורט בנוהל זה.
 - 1.2. יש להצהיר בקישור הבא – [לחץ כאן](#)
2. **פעילויות חיסוי, סניטציה וניקיון לשמירה על היגיינה**
 - 2.1. שמירה על המלצות משרד הבריאות והתקנות העדכניות;
 - 2.2. חידוד הנחיות שמירה על היגיינה בעסק והדרכת העובדים;
 - 2.3. הצבת עמדות חיסוי ידיים ברחבי העסק;
 - 2.4. הקפדה על [ניקוי וחיטוי משטחים](#) בעמדות עבודה, דלפקים, קווי ייצור, מוקדי התכנסות וחללים משותפים בין משמרות;
 - 2.5. יש להקפיד על שמירת כללי היגיינה, לכל הפחות פעמיים ביום וכן בסיום יום הפעילות, כולל חיטוי משטחים פנימיים, בין היתר: ידיות, דלתות, מעקים, דלפק, מחיצה, מתגים, לחצני מעלית.
 - 2.6. יש להקצות ככל הניתן ציוד אישי קבוע לכל עובד. במידה ולא ניתן לעשות כן - יש לבצע חיטוי קפדני לפני כל העברה מעובד לעובד.
 - 2.7. **במקום מקבל קהל** – יש להקים מחיצות בדלפק שירות, אם ישנו, למניעת העברת רסס בין נותן השירות למקבל השירות; במבנה שבו קיימת מערכת ספרינקלרים או מערכת גילוי אש ועשן, המחיצה תתוקן מכיוון הרצפה ועד לגובה של 50 ס"מ מתחת לגובה התקרה לכל היותר. אין צורך להקים מחיצות במעדניות ומקומות בהם קיימת מחיצה מובנית כבר בין נותן השירות ללקוח.

3. הקפדה על חובת עטיית מסכה

3.1. על העובד לעטות מסכה בכל עת בהתאם לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020

3.2. ניתן לפטור מעטיית מסכה במקרים הבאים:

א. עובד השוהה לבדו, או שני עובדים לכל היותר השוהים בקביעות באותו חדר / משרד, ובתנאי שנשמר ביניהם מרחק של 2 מטרים לפחות;

ב. העסקה ב-open space עם מחיצות בגובה של 2 מטרים לפחות בין עובד לעובד, וכן בעבודה בישיבה בלבד במידה וגובה המחיצה בין אדם לאדם היא 1.20 מטר לפחות;

ג. עובד שמחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית מתקשה באופן משמעותי או שנמנעת ממנו עקב מוגבלותו האמורה, לכסות את הפה ואת האף

3.3. מקום עסקי הפתוח לציבור (כהגדרתו בתקנות הגבלת השהייה במרחב הציבורי והגבלת פעילות)

א. על המחזיק או המפעיל של העסק לוודא כי הלקוח עוטה מסיכה כראוי בעת הכניסה למקום ובעת מתן השירות. יחד עם זאת במקרים שאינם אחד משני מקרים אלה - לא תוטל האחריות על בעל העסק אם הלקוח הסיר מסכה בעת הימצאותו במקום.

ב. לא תוטל אחריות על בעל עסק בגין לקוח שלא עוטה מסיכה אם הוא עושה כן משום שלטענתו מחמת מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית, הוא מתקשה באופן משמעותי או שנמנעת ממנו עקב מוגבלותו האמורה, לכסות את הפה ואת האף.

4. תפוסת לקוחות

א. מחזיק / מפעיל של מקום הפתוח לציבור יפעיל מנגנון לוויסות כניסת האנשים למקום (למעט עובדי המקום) כך שבכל עת לא יהיו במקום אנשים במספר העולה על התפוסה המרבית המותרת כאמור בתקנות.

ב. אין כל חובה לקיים ספירה באמצעות מכשיר ספירה דיגיטלי/אלקטרוני וניתן לעשות זאת בכל דרך.

5. הקפדה על צוותי עבודה קבועים ושמירה על מרחק פיסי

5.1. שמירה על מרחק 2 מ' בין העובדים ככל שניתן;

5.2. עבודה בצוותים קבועים ככל הניתן;

5.3. מומלץ לבצע הפרדה מלאה בין עובדי מטה ומנהלה לבין המחלקות האחרות בפעילויות שונות וכן להימנע מהתקהלויות והתכנסויות עובדים לא הכרחיות בשטח החברה;

6. בקרה אחר כניסת עובדים ו/או גורמי חוץ

6.1. הימנעות מביקורי חוץ לא הכרחיים בעסק.

6.2. יש לבצע מדידת חום בכניסה לעסק, ככל שניתן, בהתאם לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020; אין כל מניעה לבצע את מדידת החום באמצעות מכשיר מדידה דיגיטלי עצמאי ללא התערבות אדם ובלבד שהוא יתריע המקרה בו נמדד חום גבוה מ-38 מעלות.

6.3. יש לתשאל את הנכנסים למקום על היעדר חום מעל 38°, ב48 השעות האחרונות היעדר שיעול וכי לא באו במגע עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים;

7. ישיבות, התקהלויות והתכנסויות בשטח העסק

7.1. מותרת התקהלות והתכנסות עד 50 עובדים לכל היותר, במבנה או שטח פתוח, תוך שמירה על מרחק מינימאלי של 2 מטר לפחות בין המשתתפים וכן עטיית מסכה בהתאם לכללים לעיל;

7.2. במידה שלא ניתן לשמור על מרחק, יש להשתמש באמצעים אחרים למניעת הדבקה.

8. הסעות עובדים

8.1. רכב פרטי או במונית

א. נסיעה עד 3 נוסעים ברכב (נהג ושני נוסעים), כאשר שני הנוסעים הנוסעים יושבים מושב האחורי עם מרחק ביניהם.

ב. העובדים ברכב עובדים באותה משמרת עבודה מוכרת וקבועה.

ג. העובדים והנהג יעטו מסיכה לאורך כל הנסיעה וכן אוורר ע"י פתיחת חלונות הרכב.

8.2. אוטובוס או או רכבי הסעה

א. ללא הגבלה על מספר הנוסעים בהסעה, אך יש לשמור על המושבים שמאחורי הנהג פנויים.

ב. אין לאפשר העלאת נוסע עם חום גוף מעל 38°, או עם שיעול או קושי בנשימה (למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסתמה או אלרגיה אחרת).

ג. יש להקפיד על עטיית מסכה במהלך כל הנסיעה, באחריות הנוסע. עובד לא יעלה על הסעה אם הוא לא עוטה מסכה, למעט מקרים בהם הנוסע פטור מעטיית מסיכה בהתאם לצו.

ד. יש להקפיד על אוורר וחיטוי הרכב לאחר כל נסיעה.

ה. כלל העובדים בהסעה עובדים באותה משמרת עבודה מוכרת וקבועה (קפסולה), ולהקפיד על נסיעה לצד נוסע קבוע, ככל שניתן.

ו. בימים חמים מאוד ניתן להדליק מזגן ברכב.

ז. באחריות כל עובד, לאחר כל נסיעה, להקפיד על שטיפת ידיים, שימוש באלכוהול או ניגובן במגבונים לחים, ולהימנע ממגע פיזי, עם יתר נוסעי ההסעה.

ח. יש לנקות את המשטחים בהם נוגעים בתדירות גבוהה (כדוגמת: ידיות, כפתורים, מתגים) בעזרת מים וסבון או אקונומיקה, בהתאם ל??? נוהל חיטוי?

9. הפסקות/ארוחת צהרים :

9.1. יש להעדיף כי כל עובד יאכל במחלקה ו/או המשרד בו הוא עובד ; אם לא ניתן, יש לקצר את משך השהיה בחדר האוכל ככל שניתן ;

9.2. מספר העובדים המקסימאלי השוהים בו זמנית בחדר האוכל, **לא יעלה על 50% מהתפוסה המקסימאלית.**

9.3. המרחק בין השולחנות יהיה 2 מטר לפחות.

9.4. יש להקפיד כי העובדים ישו בחדר האוכל בקבוצות קבועות מאותה 'קפסולה', וכן יש להקפיד על ישיבה בשולחנות האוכל בקבוצות קבועות, ככל שניתן.

9.5. יש להימנע משימוש בכלים משותפים, כגון : מלחיות ורטבים, ככל שאילו נמצאים על השולחנות

9.6. יש להנחות את העובדים על שמירה קפדנית של כללי היגיינה ובכלל זה שטיפת ידיים.

9.7. קבלת המנות תהיה באמצעות הגשה בלבד, בין אם לשולחן הישיבה או לעמדת איסוף. ניתן להפעיל מזנון אוכל מרכזי, ובלבד שהגשת המזון לצלחת האורח תיעשה על ידי איש צוות.

9.8. יש להקפיד על שמירת כללי היגיינה, לכל הפחות פעמיים ביום וכן בסיום יום הפעילות, כולל חיטוי משטחים פנימיים, בין היתר : ידיות, דלתות, מעקים, דלפק, מחיצה, מתגים, לחצני מעלית.

9.9. יש לרוקן פחי אשפה באופן תדיר.

9.10. יש לחטא שולחנות וכיסאות לאחר כל שימוש.

9.11. יש להציב מתקנים עם חומר לחיטוי ידיים במקומות נגישים וזמינים.

9.12. כללים לעבודה במטבח

א. יש לוודא כי המרחב בכלל האזורים התפעוליים, מאפשר שמירת מרחק, בהתאם לתקנות, גבו ככל הניתן, בין העובדים.

ב. העובדים במטבח יעטו מסיכות בכל עת, למעט עובדי מטבח הנחשפים לחום גבוה בעבודתם (פס חם, לרבות תנורים) וכן ויקפידו על רחיצת ידיים באופן תדיר.

ג. תתבצע הפרדה ככל הניתן בין עובדים הנוגעים באוכל, לבין עובדים העוסקים בניקיון. במידה והדבר לא אפשרי, תהיה הקפדה יתרה על רחיצת ידיים והיגיינה במעבר העובד לעיסוק באוכל.

ד. משטחי עבודה ושטחי המבנה יעברו ניקוי וחיטוי יסודי בסוף כל יום עבודה לפחות.

ה. שטיפת כלים תיעשה ככל הניתן במדיח כלים בהתאם להוראות היצרן, ולאחר מכן חיטוי על ידי מים חמים בחום של 82 מעלות למשך 10 שניות לפחות. בשטיפה ידנית, הרחיצה תבוצע במים ודטרגנט, ולאחר מכן חיטוי באמצעות טמפרטורה של 77 מעלות למשך 30 שניות לפחות או חיטוי באמצעות חומרים כימיים בריכוז של 100 מג"ל לפחות.

חלק ב' – פעילויות להתמודדות עם מקרים בהם אובחן עובד כנשא ו/או חולה קורונה

1. יש לפעול בהתאם ל**נוהל החקירה האפידמיולוגית הפנימית בחברות תעשייה**.

2. **שחרור עובדים שאינם נדרשים בידוד בהתאם למסקנות נוהל החקירה האפידמיולוגית הפנימית:**

במידה וקיבל עובד, אשר בממצאי החקירה האפידמיולוגית הפנימית כי לא בא במגע עם חולה מאומת, הודעת sms על החובה להיכנס לבידוד, יכנס העובד לבידוד והעסק יפנה בבקשה לביטול הבידוד, כמפורט להלן:

א. הודעות בדבר דרישה לכניסה לבידוד עבור עובדים אשר ההשגה מתייחסת על זמן בו לא נכחו בעסק (בהודעת האיכון רשומים התאריך והשעה של טענת החשיפה המדוברת):

- בעבור שחרור עובדים שקיבלו הודעה לאור חשיפה מחוץ לשטח העסק ו/או שעות העבודה – על העובד לפנות עצמאית למוקד משרד הבריאות בטלפון - כוכבית 5400.

ב. הודעות בדבר דרישה לכניסה לבידוד עבור עובדים אשר ההשגה מתייחסת לזמן בו נכחו בעסק (בהודעת האיכון רשומים התאריך והשעה של טענת החשיפה המדוברת):

- יש למלא את קובץ האקסל המצורף, למעבר לקובץ **לחץ כאן**.
 - חשוב למלא עבור כל מבודד את מירב המידע הידוע, **מילוי חלקי של האקסל עשוי לעכב את מתן המענה**, המטרה למלא את כל האקסל (למעט המשבצות האדומות אשר משמשות למילוי פנימי של משרד הבריאות).
 - במצב שבו יש כמה חולים ידועים יש לציין באקסל (מצ"ב) עבור כל מבודד מידע אודות חשיפה אל כל אחד מהחולים הידועים ב- 7 יום שקדמו להשגה. במצב בו ידוע על חולה מאומת יש לציין את שמו וככל הניתן את מספר הזהות או המספר האפידמיולוגי שלו.
 - יש לשלוח את **הקובץ המלא** למייל quarant.appeal@moh.gov.il וכן לכתב בהעתק את חדר המצב של התאחדות התעשיינים: mokedcorona@industry.org.il
 - מענה להשגות באמצעות המייל, יינתן תוך 24 שעות (התאחדות התעשיינים פועלת במרץ אל מול משרד הבריאות בכדי לצמצם את משך הזמן למענה).
 - ניתן לפנות לחדר המצב של התאחדות התעשיינים בטלפון הניידים 052-6893720 או **050-9478743**, לטיפול במקרים הבאים:
- א. סגירת עסק כתוצאה מאיכונים שגויים.
- ב. צמצום דרמטי של פעילות העסק כתוצאה מאיכונים שגויים.
- ג. חלפו **24 שעות** מרגע שליחת המייל והעובדים לא שוחררו.

חלק ג' – אישורי מעבר לעובדים חיוניים ו/או קריטיים מ'אזורים מוגבלים'

כחלק מההתמודדות ומניעת התפשטות נגיף הקורונה, נוקטת הממשלה בהכרזה על שכונות, ישובים או ערים כ'אזור מוגבל' לפרק זמן של מספר ימים, זאת בהתאם למקדמי ההדבקה באותם האזורים.

באזורים המוגבלים יש הגבלות על הכניסה והיציאה אל ומהאזור המוגבל, וכן הגבלות על התנועה והעסקים בתוך האזור המוגבל עצמו. המגבלות נועדו למנוע את העברת התחלואה מהאזור המוגבל לאזורים אחרים וכן להקטין את שיעורי ההדבקה בתוך האזורים המוגבלים.

יובהר כי לא נדרשים אישורי מעבר לעובדים בתנאי סגר, אלא רק במידה והוכרז 'אזור מוגבל'

לצד זאת, ישנה חשיבות למתן אישורי מעבר לעובדים חיוניים ו/או קריטיים בגופים וחברות תעשייה. לכן, ניתן לקבל אישור מעבר לעובד קריטי או חיוני בהתאם לנוהל הבא:

1. יש להתעדכן אחר ה'אזורים המוגבלים' כפי שמופיעים בפורטל החירום הלאומי [בקישור הבא](#).
2. יש להיערך מראש ולבחון את השפעת ההחלטה להגבלת השכונות כ'אזור מוגבל'
 - א. יש לרכז את רשימת העובדים המתגוררים באזור המוגבל.
 - ב. יש לבחון מיהם העובדים **החיוניים או הקריטיים** מתוך מצבת העובדים, אשר תידרש יציאתם (או כניסתם) לצורך עבודה חיונית.
3. יש לבחון האם מדובר ב'סגר נושם' במסגרתו מותרת יציאת עובדים לעבודה לבין 'סגר שאינו נושם' במסגרתו אין יציאת עובדים מחוץ לאזור המוגבל ללא אישור מעבר.
4. **במידה ומדובר ב'סגר נושם'**
 - 4.1. יש להימנע מהגעת עובדים שאינם חיוניים / קריטיים למקום העבודה ולאפשר ככל שניתן העסקה מרחוק.
 - 4.2. לא נדרש לקבל אישור מעבר לעובדים ביציאה וכניסה מהאזור המוגבל.
 - 4.3. יחד עם זאת, יש לשים לב כי ישנה אכיפה מוגברת במחסומים באשר ליציאה וכניסה מהאזור המוגבל ובסמכותה של משטרת ישראל למנוע יציאת עובד, אשר התרשמה כי עבודתו אינה חיונית.

5. במידה ומדובר בסגר ש'אינו נושם'

- 5.1. יש להגיש בקשה לאישור יציאה של עובד קריטי בעבור התקופה המוגבלת בפורטל החירום [בקישור הבא](#)
- 5.2. עובד יקבל אישור/דחיה לבקשה בהודעת SMS להצגה במחסומים הרלוונטיים.
- 5.3. **במידה וקיבל העובד דחיה לבקשה ויציאתו חיונית או קריטית:**
 - א. יש לבחון בשנית כי אכן מדובר בעובדים קריטיים שיציאתם חיונית לצורך המשך פעילות החברה.
 - ב. יש לפנות לחדר המצב של התאחדות התעשיינים בדוא"ל avivh@industry.org.il או לצורך הגשת השגה לרח"ל, באמצעות הטבלה הבאה:

- 5.4. יובהר כי ההחלטה הסופית בדבר מתן אישור מעבר לעובד הינה של רח"ל, ותשובה בעניין העובדים מתקבלת בטווח זמן של מספר שעות.